

עפ"ת 32740/07/21 - הקט יлон נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 32740-07-21 הקט יлон נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני: 52210219045

בפני כבוד השופט עמיות יורם צלקובסקי
מערער הקט יлон
נגד מדינת ישראל
משיבה המערער - בעצמו
המשיבה באמצעות - עו"ד יאנה מנטור

פסק דין

המערער הורשע בבית משפט לטעבורה פתח תקוה (כב' סגן הנשיא נוריאל) בתהע 18-03-2482 בעבירה של **נהיגה ללא רישיון נהיגה** בnidog לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 [להלן] - **פקודת התעבורה (נ"ח)**, בכר שנגה ברכב ביום 23.2.2018 בראשון לציון, ללא רישיון נהיגה תקין - הרישוי פקע בשנת 2007.

בגזר הדין (שניון על ידי כב' השופט שפר) הוטל על המערער חודש מאסר מותנה למשך שנתיים, 6 חודשים פסילת רישיון נהיגה בפועל ו- 6 חודשים מותנים למשך 3 שנים; בנוסף הוטל קנס בסך של 1800 ל' או 10 ימי מאסר תמורתו.

הערעור מופנה כנגד ההרשעה בלבד.

התיעונים בבית משפט קמא

המערער לא חלק על כך כי לא היה ברשותו בעת הנהיגה רישיון נהיגה ישראלי בר תוקף, אולם טען כי נוכח כך שהיה ברשותו רישיון נהיגה בריטי תקין, רשייא היה לנוהג מכוחו של הרישוי הזר (בדיוון בית משפט קמא הוצג על ידו רישיון נהיגה בריטי משנת 2014 בתוקף עד שנת 2024, נ/1). המערער אישר בנוסף כי הוא תושב ישראל וכי לא עזב את גבולות הארץ מזה שנים.

המערער טען בבית משפט קמא כי תקנה 567 לתקנות התעבורה תשכ"א- 1961 [להלן] - **תקנות התעבורה**, ותקנה 567א שהთווספה לתקנות התעבורה בתיקון מס' 5 בשנת 2002 (תיקון אחרון - מס' 7 תשע"ח - 2018, מיום

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

(6.2.2018), העוסקות בנהיגה עם רישיון נהיגה זר, אין חלות עליו.

תקנה 567 לתקנות התעבורה קבועה בעת התקנתה כי - "מי שמקום מגוריו הקבוע בחוץ לארץ" ובידו רישיון נהיגהלאומי או בין לאומי בתוקף יהיה "פטור מחובת רישוי הנהיגה לפי סעיף 7 לפוקודה...." (סעיף 10 Ciom); תקנה 567 מתירה נהיגה עם רישיון נהיגה זר, למי שהינו תושב ישראל אשר שהה מחוץ לישראל במשך תקופה של שנה רצופה אחת לפחות, **בשנתיים שלפניהם יום כניסה האחרונה לישראל**, ובידו רישיון נהיגה זר בר-תוקף, יראו אותו כבעל רישיון נהיגה בר-תוקף בישראל ברכב המתאים לדרגת רישיון הנהיגה הזר שלו... למשך שנה אחת מיום כניסה האחרונה לישראל...".

המעערר טוען כי תקנה 567, ו"סובבותיה", כניסוחו, הותקנו ללא מקור סמכות, ומשכך לא חלות על המערער גם הגבילות הקבועות בתקנה על נהיגת הרכב עם הרישוי הזר שברשותו. המערער סובר

בעניין זה, כי בין **פקודות התעבורה** - פקודת התעבורה - 1929 ופקודת התעבורה (נ"ח), ובין **אמנות בדבר תנואה דרכימם**, שישראל צד להן - אמנת גנבה משנת 1949 (להלן - **אמנת גנבה**) שלא אושרה בישראל, ואمنت יינה משנה משנת 1968 שאושרה בישראל בשנת 1977 (להלן - **אמנת יינה**) - לא מופיע כל מקור הסמכתה לתקנת תקנה 567.

וביתר פירוט - טוען כי תקנה 567 נכללה בתקנות התעבורה שהותקנו ביום 6.4.1961, מכוחה של פקודת התעבורה - 1929 שהוחלפה על ידי פקודת התעבורה (נ"ח) ביום 1.8.1961, הינו, לאחר מועד התקנתן של תקנות התעבורה. משכך טוען, כי פקודת התעבורה (נ"ח) אינה יכולה להיות המקור לתקנה 567 שכבר נכללה בתקנות התעבורה קודם לכן. (המעערר אף טוען כי לא הותקנו תקנות תעבורה מכוחה של פקודת התעבורה (נ"ח), ומשכך תקנות התעבורה, כאמור, אין תקפות, ואולם טענה זו נזנחה בהודעתה הערעורה).

טען כי בסעיפים פקודת התעבורה - 1929 (צורפה כאמכתא ח' לՏיסומי המערער) ואף בפקודת התעבורה (נ"ח) לא ניתן למצוא מקור סמכות ל התקנת התקנה. סעיף 23 לפקודת התעבורה- 1929 שהינו סעיף סמכות כללי, קובל כי יכול הנציב העליון לתקן **תקנות לכל מטרת מהמטרות כדלקמן**, אולם לא מפורטות בסעיפים המשנה שלו סמכויות לעניין רישיונות נהיגה, ובסעיף 23(כז) שהינו סעיף סל, נקבע כי ניתן ל התקין **"בדרך כלל, תקנות לביצוע המתוין של הוראות פקודה זו"**, ויש לנקט זהירות בפרשנות מריחיבת של סעיף זה, בהפעלת סמכות פלילית. באופן דומה, גם בסעיף 70 לפקודת התעבורה (נ"ח) מתקבלו של סעיף 23, נקבע כי **"שר התחבורה רשאי לתקן תקנות בעניינים אלה"**, ואין בין סעיפים המשנה שבסעיף זה התייחסות לעניין הגבלת הרישיונות, ובס"ק (24) שהינו סעיף הסל, נקבע כי התקנות יותקנו ל**"ביצוען של הוראות פקודה זו בדרך כלל"**.

עוד ציין כי סעיף 24 לפקודת התעבורה - 1929 [ומקבילו - סעיף 75 לפקודת התעבורה (נ"ח)], קובל בכותרתו את - **"סמכותו של הנציב העליון** (או שר התחבורה על פי ס' 75) **להתקן תקנות לשם מתן תוקף לאמנות בין לאומיות**", אולם נקבע בסעיף 24 (ובדומה לכך בסעיף 75) כי ניתן ל התקין תקנות כדי **"לייתן תוקף לכל אמנה בין לאומיות שתכלייתה להקל על התנועה הבין לאומיות של מכוניות והקביעות הוראות לנtinytan ולקיומן של עדות מסע, תעוזות או כתבי היד שיכלו להיות לתועלת לאנשים הגרים בפלשתינה (א"י) כשם לוקחים את**

מכוניותיהם לזמן מסויים לחו"ל, או לנגים כשם נושאים לחו"ל על מנת לנוהג שם מכוניות". משך, סמכות זאת נועדה ל"הקל", ולא להגביל, והיא מכוננת לתנועת הגאים וכלי רכב בחו"ל, ולא בישראל. הקביעה בסעיף 24 (ובסעיף 75) מהווה כנطען על ידי המערער, **בסדר שלילי**, שכן הסעיף מעניק למחוקק המשנה סמכות למתן תוקף לאמנתו בין לאומיות, רק לעניינים המסויימים שהוגדרו בסעיף, ואשר אינם נוגעים להגבלה על פי תקנה 567.

עוד צוין כי בסעיף ההגדירות בתקנה 562 חלק ט' לתקנות התעבורה העוסק ב"תנועה בין לאומיות", מצוינת "האמנה בדבר תנועה בדרכים", שהינה אמנת ג'נבה במועד התקנת התקנות, שלא אושררה והוא חילק מהדין הפנימי, ומכל מקום, אמנה זו אף אינה מתייחסת לאפשרות הגבלת הוראות האמנה לעניין ההכרה ברישון נהיגה זר.

המעערער אינו חולק על כך כי באמנת וינה (נספח ז' לאסמכתאות) קיימות סמכויות למדיניות המתקשרות לא להכיר או להגביל תוקפים של רישיונות נהיגה לאומיים או בין לאומיים. בעניין זה מצין סעיף 41(6)(ב) לאמנת וינה, כי המדינה המתקשרת אינה מחויבת להכיר בתוקפים של רישיונות לאומי או ביןלאומי **"שהוצאו לנגים שמדובר מגוריhem הרגיל בעת ההוצאה האמורה לא היה בשטח הארץ שבו הוצאה הרישון, או שמאז הוצאתו העתיקו את מקום מגוריhem לשטח ארץ אחר"**. עם זאת, טוען המערער, כי האמנה עצמה יכולה להוות מקור סמכות למחוקק המשנה להתקנת התקנות, גם אם האמנה מהוा חלק מהדין הפנימי בישראל, והגבלת אפשרות הנהיגה הייתה צריכה להיעשות באמצעות הוראה בפקודת התעבורה המسمיכה את מחוקק המשנה להתקין את התקינה המגבילה, דבר שלא נעשה. עוד נטען כי בהיעדר סמכות להתקנת תקנה 567 הרי שיש לקבוע כי הוראות אמנה וינה בהיוון דין מאוחר וספקי גוברות על הוראות סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נ"ח).

עוד טוען המערער כי ככל, בפרשנות החוק יש ליתן עדיפות לערכיהם המגנים על הנאשם, ולצמצום הקפה של האחריות הפלילית, בהתאם לסעיף 34 לחוק העונשין, תש"ז-1977 להלן - **חוק העונשין**), יש להעדיף פרשנות תכiliיתית המקלה עם הנאשם על פני זו המחייבת אותו.

טענות נוספות בבית משפט קמא

המעערער טוען בנוסף, כי לא מוטלת חובת הראיה לפי סעיף 22(ב) לחוק העונשין, העוסק בעבירות של אחירות קפידה; כי עומדת לו הגנה מכוח טעות במצב המשפט על פי סעיף 34ט לחוק העונשין, וכי עומדת לו טענה של הגנה מהצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב-1982 (להלן - **חסד"פ**).

טענות אלה של המערער מתבססות בעיקר, על נסיבות בייטולו של כתוב אישום אשר יוחס לערער בהליך אחר, קודם, בבית המשפט לתעבורה פתח תקווה בתיק 16-05-818, בגין עבירה של נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה תקף ביום 5.4.2016, כאשר הרישון פקע ביום 1.5.2007 (להלן - **ההליך הקודם**) (פרוטוקולים מהדין הקודם צורפו לsicomim בבית משפט קמא - נספח ד' 1-4).

mprtotokol הדין בישיבת ההקראה בהליך הקודם, עולה, כי המערער טוען ש **"90 אחוז מהתקנות אין חוקיות, אני טוען שהחזקתי רישיון נהיגה ביןלאומי. אני יכול לתת עוד דברים שאין לא רוצה עכשו..."**, והדין נדחה לצורכי שמייעת טענות מקדמיות. בישיבה נוספת (ביום 19.4.2017) נדחה הדין לצורך תיאום פגישה בין המערער לבין ראש

יחידת תביעות, עורך דין צ'ז; בדיון האחרון (ביום 19.6.2017) הודיע ב"כ המאשימה כי התביעה מבקשת **"לחזור מכתב האישום ללא צו להוצאות בהסכם הנאשם"**, ובית המשפט הורה על ביטול כתוב האישום.

על כך יש להוסיף כי גם בעת רישום דוח העבירה בתיק דנא (ת/2), טعن המערער בפני השוטר, נתן גפני, שהעיד על כך בבית משפט קמא: **"ענין זהה התבර בתיק קודם בפעם שلتעבורה בפ"ת בפני כבוד השופט טל פרוי"** (השופט שדן בהליך הקודם -י.צ.) **וכتب האישום בוטל על ידי ראש לשכת תביעות בנתניה".** (ע' 7 לפ').

המערער טعن בעדותו בבית משפט קמא, כי השופט פרוי אמר לו **"שדיבר עם התובע שבתיק שמע את מהות של הטענות המקדימות והן כבdot ואינן טעם בהוכחות"**, וכי תואם פגישה. בסיכומים שהוגשו על ידי המערער טען המערער כי השופט הודיע לו **"כי אמר לתובע ששמע את הטענות המקדימות (בכלליות ובמהות בלבד)...כי הן כבdot משקל וראו שישמע ראש לשכת תביעות את הטענות".** (ע' 3 ס' יא' לסתיכונים). המערער העיד כי הפגישה עם עו"ד צ'ז, הייתה **"ארוכה וענינית"**, והוא העלה את השגוויות בדבר בסיס הסמכות לחקיקת התקנות.

כך מופיעים הדברים בפרוטוקול: **"פה כבר פרשתי יותר, המילים של עו"ד צ'ז, ראש לשכה דאו, אמר לי "הבנייה", אני לא יכול ולא רוצה גם להיכנס לכל פרט וגם לא רוצה לקחת סיון שמה שנחקר זה שיש לנו תקנות התעבורה שהוא(ת) كانوا לפני החוק המקורי, פקודת התעבורה לא הייתה קיימת... פקודה זו נועדה להסדיר את תנועת המרכבות והטוסים בארץ ישראל מכח פקודה זו הותקנו התקנות שעד היום דנים בהן. יש את סעיף 23 לפקודת הפרשנות אך אנו עוד לא שם, המילים היו שהוא מבטל את כתוב האישום וסע לשלו... כל זה אחרי שני שנים נוהג עם הרשיון, אם לא התקיק הזה לא הייתי מגיע..."** (עמוד 14); (יש לציין כי בימוקי הערעור (סעיף 80) הוסיף המערער על האמור - הדברים אינם מופיעים בעדותו - והבהיר כי **"פרש" לעו"ד צ'ז, "לענין של הטענות המקדימות: תוקף תקנה 567, וכן גם התקנות כולן, כפי שניתן הסבר ראשוני לבית המשפט, קודם לכך".**)

המערער מסר עוד בעדותו כי נוכח הפגישה עם עו"ד צ'ז יצה **"בידיעה שכל מה שאינו עושה הוא חוק ועל דעת ראש לשכת תביעות"** (ע' 16). **"כשהבנייה שהוגש כתוב אישום ולהלכתי ונכונתי לעניין עמוק, הגעתו למסקנה שנייה יכול לנוהג עם רישיון נהיגה בריטי במדינת ישראל. חלק מההחלטה הייתה שב - 2016 לרכת לעשות המרה, זה לא פשוט אחרי 11 שנים. בוודאי שלא אלך לעשות זאת אחרי שעו"ד צ'ז אמר לי שהכל בסדר".**

המערער מסר בעדותו כי **"הסיבה שנייה עם רישיון נהיגה זה כי לא מצאו להחזיר לי את הרישיון נהיגה הקודם"** (ע' 14), והשיב בשילילה לשאלת המאשימה אם התענין בסיבה לאי חידוש רישיון הנהיגה שלו מאז שנת 2007; לשאלה אם קיבל מכתב הרישוי השיב, **"לא שני זוכר"** (ע' 17).

המערער העיד בנוסף כתוב האישום בהליך הקודם, התחזקה תחומרתו שניתן לו לנוהג עם רישיון זר נוכח כך שעוכב **"הרבבה מאד פעמים"** לביקורת בכבישים, ושולח לדרכו לאחר שהציג בפני השוטרים **"את הרישיון, דרכון ואני לי סע לדרכן"**. (ע' 13). המערער צرف בנוסף, לצורך המכחשה, את פרוטוקול ישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת מיום 24.6.2014 שעסיקה בתיקון לתקנות התעבורה התשע"ד - 2013 **"בדבר נהיגה עם בישראל עם רישיון זר"** (אסמכתה ב'); בישיבה זו סיפר אחד מהמשתתפים בדיון, מר ג'ו פדרמן, גבר התאחדות עיתונאי החוץ בישראל, כי - (בדומה לעניינו של המערער) - שוטרים הבודקים מעת לעת את רישיון הנהיגה האמריקני שלו בעת נהיגה בישראל, פוטרים אותו לדרך ואומרים לו **"טוב, תמשיך"**.

ציוון כי בסיכוןו - בבית משפט קמא ובמסגרת הערעור - עמד המערער על כך שהמأشימה לא חלקה למשעה על פגשתו עם עו"ד כז, ולא חקרה אותו בעניין תוכן הפגישה; כז לא זמין להעיד כעד תביעה או עד הזמה, אף לא הציג כל מזכיר המתעד את הפגישה, שניתן להניח כי נרשם על ידי כז. בנוסף לא התיחסה לכך התביעה בסיכוןיה.

nocah hanisivot shatavoro bekshar lehalil hakodom, tuen haureur ci midobar ba"mekrah atlmitivi" shvo usha haureur, ul pi maazin hstbariot, at col hanitn cdi lmanu at hevira, hiynu at hatahnagot haasora, oumodet lo hagna bevera shel achriot kafida ul pi seif 22(b) la חוק העונשין. Uod tuen ci haamishma vitora basiconim, ul hachzka shabseif 22(b) la חוק העונשין, lifiah adam nosha baachriot kafida gom lala zor ba hachzka kiymo shel yosod hanfshi, zoat laacher shnitn hstak matiunim haamishma ci nishta labes at achriutu shel haureur levera, gom ba hachzka hamerkib hanfshi sheaino naderush beveriot shel achriot kafida; bnosof netuan, ci oumodet lemureer hagnat teuot bmezav maftei, shkn ba hannah sheṭua legbi kiymo shel asor filili ao b'dabar hbnat haaisor, midobar hia beteuot blti' minut be'orach sbar, shkn b'masgarta halil hakodom, haureur ful mol rash ychidat tbiyot, shchora ul segirat hatak, ul yosod otan nisivot shivotsu lemureer bevera shavpinno. Tuenea nospat hngzrat maotan nisivot, hinya hagna mahatzik, shkn haureur "hastmer wafal ul pi umdatu vohalutnu shel rash "hershot" shehamida otu ldin" behalil hakodom, "omca uzmo moashem ao afilo morush, ar rok macher vohalaf otu rash "hershot" haamora badom acher." (sicomi haureur b'beit mespet kma, u' 15, seif 55).

המأشימה בבית משפט קמא טענה כי המערער הוודה בקיום יסודות העבירה, hiynu ci nage brccv caser hrisyon hishreali la hia batokuf; ci matokuf horavot amanta vina hotekno taknot mafot hngzra nahiga bin laomi ao rishon zr, vci haureur hinyo toshav israel, vchla ulio horat tkanah 567. haureur laa tuen ci hoa umad batani hatakna, bafn shnitn lo lnhog um rishon nahiga zr, vmskr ytscha htabia idu hachzka hevira.

הכרעת הדין

beit mespet kma dcheh teuot haureur. Nekbu, ci nocah hiotu shel haureur "toshav israel", vmskl hachzka mafot htnaim mafotim batkanah 567, hry shehaureer hia machovib behachzka rishon nahiga b'mafot 10 lpekodet htabura (n'h), hkgvut bas'k (a) ci "la nage adam rccv mnou'i ala am hoa b'ul rshon nahiga tkuf lrccv maotu sogn, shnitn ul pi fukoda zo, vla nage adam ala b'hata'am ltanai rshon zolat am poter machobet rshon nahiga vbmida shfoter".

Nekbu ci "casar hachzka shbatkanot htabura", mkor hsmkot hachzka tkanah 567 mtsi lpekodet htabura, vci "ycollata shel mdinat israel, mdina chotoma ul amana haamora ul civod rshionot nahiga zrim shel mdinot mafotot lamana, lagbil at mesh tkufat civod rshon nahiga zr...". Am lpi tuen haureur, la hiot haamana mkor smkot hachzka, "azi vodiya icol mchokk ha'mshena b'israel lkbo' aiilo rshionot nahiga yocro b'israel, mho opfn ha'kerah bahem vmskr zman shivcr, zot mbeli skiymat gabla mchot amana zo o achrot". Uod zion ci amanta vina mafshret lmدينות החברות ba lagbil at mesh zman ha'kerah b'rishon nahiga zr [seif 41(6)], vci "laacher asher amana zo, akn bozcu mafot tikoniim batkanah 567 ul col chalika oaf b'shvat 2018

התווסףה תקנה 567 א הנוגעת לעניינו".

בית המשפט קמא דחה בנוספַּט את הטענה הנוגעת לאי חלותן הגורפת של מכלול תקנות התעבורה, בהתבססו על הוראת סעיף 23 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981, שעניינו "תקנות ומינויים לפי חיקוק שבוטל", והפרשנות שנלוותה לו בפסקה (כפי שכבר ציון, המערער זמן טענה זו במסגרת הערעור, והתמקדֵם רק בתקיפת תוקפה של תקנה 567, ומשך אין מקום לעסוק עוד בטענה שעמדה ממשילא, בשולי טיעונו של המערער- ע' 11, ס' 14 להודעת הערעור).

באשר לטענות האחרות שהעלתה המערער, נקבע, כי אין נפקות "لتוצאות" ההליך הקודם, שכן התביעה חזרה בה מכתב האישום בטרם הקרה, ולא הוכחו מה היו הנסיבות והשיקולים שעמדו בסיסו עדמתה של המאשימה בהליך הקודם.

בנוספַּט, נקבע, כי טענת המערער לפיה "ויתרה" המאשימה על תחולתה של החזקה לפי סעיף 22 לחוק העונשין, אינה נכונה, אינה עולה בקנה אחד עם סיכון המאשימה ואני מתיחסת עמו לשון הוראת הסעיף. נקבע, כי לא ניתן לקבל את הטענה כי המערער עשה כל שניtin כדי למנוע התקומות העבירה, וכי בית המשפט התרשם מעדות המערער בפנוי, כי המערער **"לא פעל בתום לב ולבטח לא עשה כל שביכולתו על מנת לעמוד בדרישות הדין. הימנוותו מחדיש רישיון הנהיגה הישראלי על פי דין, ללא כל הסבר בצדיה, פועלת לחובתו".**

הערעור

המערער חזר בערעוורו על עיקר הטענות שפורטו לעיל, ואף התבבס על הסיכומים שהוצעו בבית משפט קמא. נטען כי המאשימה בבית משפט קמא לא התייחסה למרבית טענות המערער, וכי בהכרעת הדין לא היה דין מפורט או אף חלקי וחסר בלבד, בטענות המערער, ובכללן לעניין יתורה של המאשימה על קיומה של החזקה לפי סעיף 22(א) לחוק העונשין, קיומה של טעות במצב המשפט והגנה מהצדק. בהקשר זה ציון כי בהכרעת הדין לא נקבעו ממצאים מהימנות, והקבועה כי **"הנאשם לא פעל בתום לב ולבטח לא עשה ככל שביכולתו על מנת לעמוד בדרישות הדין"** מתייחסת לקביעה בדבר "שלילה של דיוות מעשי" של המערער, לעמוד בנטול על פי סעיף 22(ב) לחוק העונשין. עוד נטען כי בית משפט קמא התעלם מעדותו של המערער, או כי קיירתו בחקירה נגדית, הימנוות המאשימה מלהuid את ראש יחידת התביעות, או מהגשת מזכיר מהפגישה.

ב"כ **המשיבה** טענה מנגד, כי מקור הסמכות להתקנת תקנה 567 נמצא בפקודת התעבורה, וכי בידי מדינת ישראל לצד לאמנה, היכולת להגביל את משך תקופת רישיון הנהיגה הזר. נוכח טענת המערער כי בעת כניסה לתוקף של התקנות "לא אושררה אף אמנה", הרי שמחוקק המשנה יכול היה לקבוע אילו רישיונות נהיגה יוכרו בישראל, ומה יהיה משך תוקפם. אمنت וינהאפשרת להגביל את משך ההכרה ברישון הזר, והנוסח האחרון של תקנה 567 א הינו מיום 6.2.2018, לפני מועד ביצוע העבירה בה הורשע המערער. משכך, נוכח התקנת התקנה מחדש בשנת 2018, מכוח הסמכות על פי פקודת התעבורה (נ"ח) אין משמעות לטענת המערער בדבר העדר "סמכות הסטורית" להתקנת התקנה. נטען כי המערער לא הצליח לסתור את החזקה הנוגעת לאחריות הקפידה ביצוע העבירה, ולא ניתן לקבל את עדמותו כי עשה כל שניtin למנוע התקומות העבירה, ובית המשפט התרשם מעדות המערער כי לא פעל בתום לב, ולא עשה כל הנitin בעניין זה. הימנוותו מחדיש הרישיון פועלת לחובתו.

המשיבה טעונה בנוספ', כי לא עומדת למערער הגנה מכוח טעות בדי', על פי סעיף 34³ לחוק העונשין, שכן נקבע כי המערער לא פעל בתום לב, ולא נקט אמצעים סבירים למניעת הטעות. המערער היה מודע לכך כי אין ברשותו רישון נהיגה בר תוקף והוא חוזר לנוהג ללא רישון תקף. בית המשפט קמא קבוע כי לא הוכחו הנסיבות או השיקולים שהביאו לביטול האישום בהילך הקודם, ואין בחזרה מהאישום כדי להעיד על כך שהווער למערער לנוהג ללא רישון ישראלי בתוקף, וחובה היה עליו לברר זאת קודם לכן.

דין

אין לקבל את הטענה כי תקנה 567 הותקנה ללא מקור סמכות להתקנתה.

סעיפי פקודת התעבורה בנוסחה הישן או החדש, מסדירים היבטים שונים ונרחבים בתחום התעבורה, ובכללם רישיון נהגים, רישיון כלי רכב, אגרות, בטיחות, תחבורה ציבורית, עונשין וכו'ב. בהוראות שונות בפקודת התעבורה ניתנת הסמכה לשירה לשר התחבורה (או הנציב העליון בשעתו) לקבוע תקנות בתחוםים אלה (כך למשל, סעיף 4 לעניין התקנת תקנות להסדרת רישיון רכב; סעיף 13 לעניין הסדרת רישיונות נהיגה; סעיף 71 - לעניין תקנות בדבר רכב מנוני וציבורי, וכן שורה של הוראות מסמיכות אחרות, בתחוםים שונים).

הוראות אלה עומדות לצידה של ההוראה הכללית הקבועה בסעיף 7 לפקודת התעבורה (נ"ח), לפיה "שר התחבורה רשאי להתקין תקנות" בתחוםי תעבורה ורישיון המפורטים בסעיף, ובכל זה - לצורך "ביצוע של הוראות פקודה זו בדרך כלל" (סעיף 70(24)). באופן דומה נקבעה בסעיף 23 לפקודת התעבורה - 1929, הסמכות הכללית להתקין תקנות ("יכול הנציג העליון להתקין תקנות לכל מטרת מהמטרות כדלקמן..."), ובכל מטרות אלה - נאמר בס"ק (כח) - "בדרך כלל, תקנות לביצוע המתוקן של הוראות פקודה זו".

באשר למהותן של הוראות כלליות אלה, הובהר על ידי השופט ברק (כתוארו אז) בפסק דין שעסוק בסעיף 65(1) לפקודת האגודות השיתופיות לפיו- "יכול שר העבודה להתקין תקנות לשם גיושם מטרות פקודה זו - כי "לשון זו משמעותה, בדרך כלל, כי תכליתה של החוקיקה הראשית הינהכי מחוקק המשנה יוסמך להתקין תקנות ביצוע", וכי "הסמכה להתקין תקנות ביצוע (לשם גיושם מטרות פקודה זו) מסמיכת את מחוקק המשנה לקבוע הסדרים משניים, שיש בהם כדי לבצע הסדר ראשוני הקבוע בדבר החוקיקה הראשי". בעניין זה הוזכר על ידי השופט ברק אמרתו של פרופ' קלינגהופר ("שלטון החוק וחיקיקת משנה"), בו צוין כי "את היסוד המשפטי הטיפוסי ביוטר להתקנת תקנות secundum legem պוטר אפשר לראות בסעיף המצו בסופם של חוקים רבים... הוא הסעיף הקבוע כי שר פלוני ימונה על ביצוע חוק זה והוא רשי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו... אף בפקודות מנדטוריות רבות נספרו לנציג העלין סמכוויות להתקין תקנות-ביצוע...". [ע"א 524/88 "פרי העמק" אגדה קלאלית שיתופית בע"מ נ' שדה יעקב, פ"ד מה(4) 529 (פסקאות 28-30)].

הוראת סעיף 10(a) לפקודת התעבורה (נוסח חדש) קובעת כי - "לא ינהג אדם רכב מנוני אלא אם הוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שנינתן על פי פקודה זו, ולא ינהג אדם אלא בהתאם لتנאי הရישון זולת אם פוטר מחובת רישון נהיגה ובמידה שפוטר". הוראה קודמת, מקבילה, מציה כאמור, בסעיף 7 לפקודת התעבורה - 1929.

בסעיף 13 לפיקודת התעבורה (נ"ח) נקבע לצורך כך, כי "שר התחבורה יקבע בתקנות הוראות המסדרות מטעם רשות הנהיגה, חידושו, צורתו, תנאיו ותקופת תקפו"; הוראה קודמת זו, מקבילה, מצויה גם בסעיף 8(4) לפיקודת התעבורה - 1929; הוראות בדבר הסדרת הרישויונות מצוויות בפרק השני לתקנות התעבורה העוסק ב"רישוי הנהגים", ותקנה 171 בפרק זה, קובעת כי "רשות הנהיגה כאמור בסעיף 10 לפיקודת הנהיגה ינתן בהתאם להוראות פרק זה"; פרק זה כולל הוראות מקיימות בדבר חובת בדיקות ובחינות, חובת הגשת בקשות לרישון, תקופת הרישון, סוג הרישויונות, הגבלת לחידוש רישון על רקע מחלות, תשולם אגרה, וכו'ב.

לצד סמכות ישירה זו, עומדת כאמור, הסמכות הכללית הנינתנת לשר התחבורה לחייב הוראות פיקודת התעבורה, ובכללן "שימוש הוראת סעיף 10 (א) לפיקודת התעבורה (נ"ח), הקובע בסיפא, את האפשרות לפטור נהוג מחובת רישון הנהיגה שניתן על פי פיקודת התעבורה, "ובמידה שפטור". כך, קבעה תקנה 218 בפרק "רישוי הנהגים", בעת התקנת התקנות, כי רשות הרישי רשות לפטור בכתב באופן כללי, או לקרה מסוים, מתחוללת כל תקנה מתקנות חלק זה.

התקנות המסדרות פטור מרישון הנהיגה על פי פיקודת התעבורה, מתייחסות גם למחזיקי רישון הנהיגה זר, או רישון הנהגה ביןלאומי. בתקנה 216 לתקנות התעבורה נקבע בעת התקנות, כי הוראות הפרק השני לא יחולו על אדם שאינו תושב קבוע בישראל והוא "בעל רישון הנהיגה בין לאומי בר תוקף שנייתן בהתאם לאמנה בדבר תנואה בדרכיהם", ובתקנה 217 נקבע כי "רשות הרישי רשות לשחרר בעל רישון הנהיגה שניתן בחוץ לארץ מההוראת פרק זה כולם או מקטמן". צוין כי תקנה 216 מפנה לאמנה זינבה, בה נקבע בפרק החמשי העוסק בנגוי כל רכב מנועים בתנואה בינלאומית", כי "כל מדינה מובלות האמנה תרשה לכל נהג שניתנת לו רשות להיכנס אל שטחה... ויש בידו רישון הנהיגה בעל תוקף, שניתן לו, לאחר שהוכיח את כשרו, על ידי רשות המוסמכת של מדינה אחרת, **מבועלות האמנה...לונג דרכיה, ללא בchina נוספת, כל רכב מנועים...**" (סעיף 1).

כך, בהתאם לאמנה זינבה, נקבע החוק המשנה בישראל, בתקנה 567 (א), בעת התקנת התקנות, כי מי "**מקום מגוריו הקבוע בחו"ז ובידו אחד הרישיונות כאמור בתקנה משנה (ב) פטור מחובת רישון הנהיגה לפי סעיף 7 לפיקודת...**" ובתקנת משנה (ב) נקבע כי הרישיונות האמורים הינם "רישון הנהיגה בין לאומי בר תוקף שניתן בחו"ז לישראל", ו"רישון הנהיגה לאומי בר תוקף שניתן באנגלית או צרפתית במדינה המכירה ברישון הנהיגה על פי הפיקודה".

בתיקונים המאוחרים יותר של תקנות התעבורה - האחרון לעניינו בתקנה 565, נקבעו בהתאם לאמנה זינבה, הגבלות על תושבי ישראל, שאינם מתגוררים דרך קבע בחו"ל, לעשות שימוש בעת הנהיגה בישראל ברישון הנהיגה זר, כפי שפורט לעיל.

אין אני רואה מקום לקבל את הטענה בדבר קיומו של הסדר שלילי, וזאת הוראת סעיף 75 לפיקודת התעבורה (נ"ח), או קודמתה בסעיף 24 לפיקודת התעבורה, 1929.

בסעיף 75 נקבעה סמכות ייחודית של שר **"להתקין תקנות, הבאות ליתן תוקף לכל אמנה בין-לאומית, שמטרתה להקל על התנואה הבין-לאומית של מכוניות והקובעות הוראות לנtinyתם ולאימומם של תעוזות מסע, תעוזות**

אישור או היתרים, שיש בהם להוועיל לבני אדם היושבים בישראל, כשהם **локחים אתם את מכוניותיהם לחוץ לארץ** באופן זמני, או **לנהגים הנוסעים לחוץ לארץ כדי נהוג ברכי רכב**.

הוראה זו מכוונת לנוהגים, תושבי ישראל, הנהגים בחו"ל או לוקחים את כל רכובם לחוץ לארץ, והוא באה להוסיף, ולא להגביל, על הסמכות הכלכלית של השר להתקנות תקנות לעניין רישיון נהגים, ומtan פטור מרישון בתחומי ישראל, הקבועה בהוראות פקודת התעבורה ותקנות התעבורה, ללא זיקה להוראות האמנה. אצ"ן כי השר פועל על פי הסמכות בסעיף 75 בהתקנת תקנות 562-564 לתקנות התעבורה, כאמור, אין בכך כדי לגרוע מהסמכות הכלכלית להתקין תקנות המסדרות רישיון נהגים בישראל.

noch האמור, אין אני מוצא כנעני על ידי המערער, כי שר התחבורה חרג מהסמכות שהוקנתה לו בהתקנת תקנה 567 המשתלבת עם הוראות אמנה וינה, ישראל צד לה, ומשכך אין מוצא גם מקום לקבעה כי מתעוררת מחלוקת פרשנית לגבי תוקפה של התקנה, שיש לפשרה באופן המקל עם המערער.

הטענות הנוספות

המערער אינו חולק על כך כי עבירה של נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה תקף כלולה בעבירות של אחראיות קפידה, הינו - **"שהעבירה אינה טעונה הוכחת מחשبة פלילית או רשלנות"**, לפי סעיף 22(א) לחוק העונשין; (ראו בעניין זה - רע"פ 2929/04 מדינת ישראל נ' רפאל אוחנה, 25.6.2007).

בסעיף 22(ב) לחוק העונשין נקבע כי **"לא ישא אדם באחריות לפי סעיף זה אם נהג ללא מחשبة פלילית ולא רשלנות ועשה כל שניtinן למנוע את העבירה; הטוען טענה כאמור - עלי הראייה"**, משכך, על המערער היה לעמוד בנintel זה. עם זאת, טוען המערער כי המאשימה בבית משפט קמא ביקשה להוכיח גם את המרכיב הנפשי בעבירה ומשכך יותרה על העברת חובת הראייה לכטפיו.

אין אני רואה כיצד טענה זו מסיימת למערער במקרה שבפניו.

לפי ההגדירה בסעיף 20(א) לחוק העונשין, משמעות של 'מחשبة פלילית' - **"מודעות לטיב המעשה, לקיום הנسبות ולאפשרות הגירה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה..."**.

עסקין בענייננו, בעבירות התנהגות, ללא רכיב תוכאת, שנדרש בה כי **"לא ינהג אדם רכב מנועי אלא אם הוא בעל רישיון נהיגת תקף לרכב מסוmo סוג, שניtinן על פי פקודת זו..."**; המערער אכן אישר בבית משפט קמא כי בעת הנהיגת לא היה ברשותו, מזה למעלה מעלה משור שנים, רישיון נהיגת תקף שניtinן על פי פקודת התעבורה, ואף העיד כי נרתע מהকשי שבחידוש רישיון הנהיגת הישראלי ("חולק מה החלטה הייתה שב - 2016 לכלת לעשות המרה, זה לא פשוט אחרי 11 שנים"). נוכח כך לא הייתה מחלוקת בדבר מודעותו של המערער לטיב המעשה ולקיים הנسبות הקשורות בנסיבות הרישוי שבירדו. טענת המערער כי סבר שמותר לו נהוג עם הרישוי הזר שברשותו, עניינה בטעنته האחראית של המערער בדבר טעות במצב המשפטி לפי סעיף 34יט לחוק העונשין, במונוטק מחלוקת הפרכת האחריות לעבירה על פי הוראת סעיף 22(ב) לחוק העונשין.

בסעיף 34 יט נקבע כי "לענין האחריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שמעשו אינו אסור עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנתו של האיסור, zostת אם הטעות הייתה בלתי נמנעת באורח סביר".

בע"פ 3506/13 דוד הבוי ג. מדינת ישראל, 12.1.2016 (להלן - עניין הבוי), נאמר (בפסקה 547): "בפסקתו של בית משפט זה נקבעו שני תנאים מצטברים לתחולתה של ההגנה דן. התנאי הראשון מתמקד בהוכחת קיומה של טעות. בגדרו, נדרש הנאשם להוכיח כי טעה טעות כנה ובתום לב. לתנאי זה ממד סובייקטיבי. הוא מתמקד בנאשם עצמו, ובוחן האם הוא אכן לא ידע את הדין, או שמא טעותנו נבעה מרצון לחמק מחווק מאחריות פלילית. בהקשר זה, נקבע כי הנאשם שחשד שמעשו אינו חוקי ובחור "לע Zusot At Einu" לא יכול ליהנות מההגנה (עניין תנובה, בפסקה 31). התנאי השני הוא שהטעות תהא "בלתי נמנעת באורח סביר". לתנאי זה אופי אובייקטיבי. עניינו בבדיקה האמצעים שנתקט הנאשם לשם מניעת הטעות. במלים אחרות, לא זו בלבד שעיל הנאשם להראות כי טעה טעות כנה, עליו להוכיח גם שלא היה בידי למנוע את הטעות אף שפועל באופן סביר".

בחינת טענתו של המערער - משפטן מנוסה ועורך דין בעברו (הוגשו מטעמו בשתי הערכאות כתבי סיכומים עבי כרס ושלל אסמכתאות) - מעלה קושי מיידי לקבוע כי המערער לא הבין את קיומו או משמעותו של האיסור הפלילי החל על הניהגה. על פי עדותו של המערער בבית משפט קמא ידע המערער היבט את הדרישה לנוהג על פי רישון נהיגה ישראלי תקין, ואת זאת שתקנה 567 אינה מאפשרת לו נהיגה עם רישון זר, וזאת הגבלות על מי שהינו תושב ישראל. טענת המערער כי תקנה 567 נטולת תוקף ולפיכך לא חלה עליו ההגבלה לנוהג עם רישון זר, הינה בבדיקהعشית דין עצמי בשל פרשנות שהמערער אימץ לעצמו אותה שעה, ואין לראות בה אי ידיעת הדין.

גם טענתו המרכזית של המערער כי המפגש עם ראש ייחידת תביעות תעבורה וביטול כתוב האישום שהוגש נגדו בשנת 2016 בהליך הקודם, הייתה מizio האמצעים הניתנים לשם מניעת הטעות, וכי המערער האמין כי מותר לו להמשיך ולנהוג עם הרישון הזר שבידיו, אינה יכולה להתקבל.

בעניין הבוי צוין כי אמות המידה לבחינת הטענה בדבר הסמכות על "מצג של רשות מוסמכת", לצורך תחולת ההגנה על פי סעיף 34יט, הין "נתוניו הסובייקטיביים של הנאשם, סוג העבירה, האמצעים שעמדו לרשותו של הנאשם לבירור הדין ומידת המאמץ שהקדיש לשם כך. בהמשך לכך, כמו בהקשר של "יעוז משפטין פרטני נודעת חשיבות לכך שנותן חוות הדעת קיבל את מלא הפרטים העובדתיים הרלוונטיים מצד הפונה, כמו גם ל"ספציפיות" של העמדה".

עוד צוין כי "...כאשר אדם מבקש לפעול על-פי תשובה שקיביל יש מקום לבחון האם זו עמדה רשמית", צו
שניתן להסתמך עליה, להבדיל מהבעת דעתה לא מחיבת..." (פסקה 551).

על פי עדותו של המערער בבית משפט קמא לא ניתן היה להסיק כי העמדה שהוצגה בפניו על ידי מר צץ, ראש ייחידת התביעה, הינה עמדה רשמית המייצגת את מדיניות התביעה המשפטית מכאן ולהבא, אשר הייתה לה השפעה ממשית

על החלטת המערער לנוהג ללא רישון תקף. על פי עדות המערער נאמר לו על ידי צ"ח "הבנייה, אני לא יכול ולא רוצה גם להיכנס לכל פרט וגם לא רוצה לחתם סיכון שמה שנחקק זה שיש לנו תקנות התעבורה שהו(ת) קנו לפני החוק העיקרי...", ומשכך, אין מדובר בהתייחסות קונקרטית ומוגבשת של יחידת הتبיעות לטענה המשפטית שהعلاה המערער בעניין תחולתה של תקנה 567, אלא לכל היותר, רצון להימנע מהצורך להתמודד עם טענות המערער בבית המשפט באישום שהוגש נגדו אותה עת. על כן יש להוסיף כי גם קודם להגשת האישום בהילך הקודם - בלבד שהוצג בפניו כל "מצג" رسمي - נהג המערער ללא רישון תקף, על בסיס ההנחה שאימץ לעצמו בדבר היעדר תוקפה של תקנה 567.

כפי שכבר ציינן, המערער הינו משפטן עתיק ניסיוני, שבchan ל"עומק" כפי שהוא על כך בבית משפט קמא, את הסוגיה הקשורה בתקנה 567, והוא מוחזק כמו שהיא מודע לכך שתקנה 567 על הגבלותיה עומדת על מכונה מאז שנת 2002 ואף עברה שני תיקתי מספר ימים לפני ביצוע הנהיגה בה הואשם, במסגרת תיקון 7, ואין הוא יכול לטען גם בהיבט הסובייקטיבי כי סבר בשל אותה אפיוזדה הקשורה בביטול כתוב האישום, כי חל שינוי בתקופה של התקנה או בנסיבות הנסיבות.

טענתו הנוספת של המערער כי חרף הנהיגה עם הרישון הזר, שוטרים שמעכבים את רכבו ונוגדים לפטור אותו לדרך ללא הגשת דוחות, אין בה כדי להעיד על מנת "הקשר" מוסדר להנrigה ללא רישון תקף, שכן למרות האמור, עולה, כי הוגש נגד המערער פעמיים, כתוב אישום בעקבות "מפגשים" מעין אלה עם שוטרים, ואף לא ניתן לעמוד במידות המערער על הנסיבות הקשורות בהחלטות בדבר אי הגשת דוחות.

עוד יעיר, כי מפרוטוקול ועדת הכלכלה משנת 2014 אלו הפנה המערער, ואשר צורף לטיסכומיו, עולה כי מר פדרמן סייר אומנם לחברי הוועדה כי שוטרים משחררים אותו לדרך, ואולם הוא מודע לביעתיות שבנהיגה עם רישון הנהיגה זו: "... אמרו לי אם אתה יוצא לחוץ לארץ פעם בשנה או כל חצי שנה, זה מחדש את זה מחדש. זה מה שאמרו לי בעבר". ומ"מ ייר' הוועדה, מר צור, אף מעיר לפדרמן - "בשורה התהותנה אתה נוסע בעלי ביטוח, אתה נוסע בעלי רישון..." (נספח ב' לטיסכומי ההגנה בבית משפט קמא).

משכך אין לקבל את הטענה המשתמעת של המערער כי הוכח שנעשו על ידו "כל המאמצים שיש לצפות להם מادرם סביר כדי לברר את המצב המשפטי לאשרו", ויש לדחות את הטענה. (ראו בעניין זה, ע"פ 567/05 טגר ואח' נ' מדינת ישראל (21.10.07);

בעניין הבו (פסקה 554) ציון כי "במקרים מסוימים, בעיקר כאשר הדגש בטענה מתמקד בהתנהלותה של הרשות ולא בטעות של הפרט ביחס לדיicut הדין, ניתן שהמסגרת המתאימה לדין בטענות של הסתמכות על רשות היא זו של "הגנה מן הצדוק" המעוגנת כiom כאחת מהטענות המקדימות הקבועות בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי...". התנהלות פגומה מעין זו, נדונה בע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פולדי פרץ, (10.9.13) - (ענין פולדי) שם נאמר - "כי אכיפת הדין ביחס לפולני ולא ביחס לאלמוני - כאשר אין טעם טוב להבחין ביניהם - אינה מתישבת עם החובות המוטלות על הרשות. מושכלות יסוד במשפט המינהלי הן כי הרשות המינהלית אינה רשאית לנוהג הפליה בין פרטיהם. כאשר הרשות אוכפת את החוק באופן מפלה - החלטתה פגומה".

עם זאת, כפי שנקבע בעניין פולדי, "עוצמתו וחומרתו של פגם זה אינה זהה מקרים למקרה...לא דין מידת ההסתמכות של נאש על מנהגי האכיפה של הרשות, שנלמדו מהתנהלותה השיטית לאורך השנים (דבר שיכול לעורר ציפייה כי הרשות תוסיף להဏגה כמנהגה) - דין מצב שבו במקרה בודד שבו נתקבלה החלטה אחרת, שאז מילא לא ניתן להוציא מכלל אפשרות כי נסיבות אותו עניין היו שונות, או כי החלטת הרשות במקרה الآخر הייתה מוטעית". (הדגשה הוספה).

אכן, קיימת תחושה לא נוחה מכך שבhallir הקודם בעניינו של המערער הוחלט על ביטול כתוב האישום, בעבירה שבוצעה בנסיבות זהות לאלה שכתב האישום דנא. עם זאת, בנסיבות שעליהם hallir הקודם, על פי עדות המערער, ההחלטה על ביטול כתוב האישום במקרה בודד, ניתנה לכואורה, מתוך רצון להימנע מדיון בסוגיה שעורר המערער ביחס לתקפה של תקנה 567, ולא כהחלטה מושכלת ומגובשת של הרשות. כאמור, נותרה התקנה על מכונה, ולא ניתנה כל הנחיה לשוטרים להימנע מהגשת כתוב אישום, והמערער לא יכול היה להניח כי בנסיבות אלה השנתנה המדיניות ביחס להעמדה לדין של מי שנוהג עם רישון זר. בנסיבות האמורות, אני סבור כי עוצמת הפגיעה, הייתה צו המחייב ביטול של כתוב האישום בעניין דנא.

עם זאת, משנמנעה המשיבה מהבאת ראיות בבית משפט קמא, באשר לנסיבות הקשורות בביטול כתוב האישום בבית משפט קמא, ולנוכח כך שהמערער מצא עצמו עומד לדין, לאחר שכתב אישום קודם בוטל, הגיעו לכל מסקנה כי ניתן להקל בעונשים שנפסקו באופן שיעירם יהיה צופה פני עתיד, ומורה אני על ביטול עונש הפסילה בגין 6 חדים בפועל שהוטל על המערער, ועל הורתת עונשי הכנס והעונשים המותנים, ללא שינוי.

כפוף לשינוי העונש בביטול הפסילה בפועל - דוחה אני את הערעור.

המצוירות תעביר פסק הדין לידיו הצדדים.

ניתן היום, כי שבט תשפ"ב, 22 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.